

Bajarilishi uch yilga mo'ljallangan amaliy loyihalar mavzusi

“Qishloq xo'jaligi va atrof-muhitni muhofaza qilish fanlari” yo'nalishi		
№	Amaliy loyiha mavzusi	Loyiha bajarilishidan kutilayotgan natija
1	<p>Orol dengizining qurigan tubida tabiiy iqlim, va tuproq sharoitining o'zgarishiga moslashini hisobga olgan holda sho'rga chidamli bo'lgan ekinlarni yetishtirish agrotexnologiyasini ishlab chiqish</p> 	<p>Tadqiqotning shakli: Orol dengizining qurigan tubida tabiiy iqlim, va tuproq sharoitining o'zgarishiga moslashini hisobga olgan holda sho'rga chidamli bo'lgan ekinlarni yetishtirish agrotexnologiyasini ishlab chiqish bo'yicha amaliy loyiha bajariladi.</p> <p>Ilmiy-tadqiqot natijalari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Orol dengizining qurigan tubida hozirgi tabiiy-ekologik (suv tarkibi, tuproq, havo, iqlim) holati kompleks o'rganiladi va o'simliklarning urug'lari tanlab olinadi; - O'simliklar solishtirma tahlil qilinadi, mahalliy o'g'itlarni qo'llash usullarini aniqlash hamda o'simliklarning yetishtirish agrotexnologiyasi ishlab o'rganiladi; - Orol dengizining qurigan tubida tabiiy iqlim, va tuproq sharoitining o'zgarishiga moslashini hisobga olgan holda sho'rga chidamli bo'lgan ekinlarni yetishtirish agrotexnologiyasini ishlab chiqiladi va ulardan qishloq xo'jaligida samarali foydalanish bo'yicha ilmiy asoslangan takliflar, tavsiyalar beriladi; - Orol dengizining qurigan tubidagi yer maydonlari o'zlashtirilishi natijasida ekologik muhit yaxshilanadi, chorvachilik, parrandachilik sohalarini ozuqa bazasi mustahkamlanadi, tuproq strukturasi yaxshilanadi. <p>Natijalarni sinovdan o'tkazish: Tadqiqot natijalari Qishloq xo'jaligi vazirligi tasarrufidagi tashkilotlarda sinovdan o'tkaziladi.</p> <p>Ilmiy natijalarni chop etish: Tadqiqot natijalariga intellektual mulk obyektlari uchun tegishli hujjatlar olinadi. Nufuzli ilmiy jurnallarda va Web of Science hamda Scopus ma'lumotlar bazasida indeksatsiyalangan jurnallarda ilmiy maqolalar chop etiladi.</p>
Jami yillik: bazaviy hisoblash miqdorining 1800 barobari		

**Amaliy loyihaning umumiy moliyalashtirish hajmi bazaviy hisoblash miqdorining 5400 barobaridan oshmasligi va bajarish muddati uch yilga mo'ljallangan bo'lishi shart*

Bajarilishi uch yilga mo'ljallangan amaliy loyihalar mavzusi

“Qishloq xo'jaligi va atrof-muhitni muhofaza qilish fanlari” yo'nalishi

№	Amaliy loyiha mavzusi	Loyiha bajarilishidan kutilayotgan natija
2	<p>Janubiy Orolbo'yi tabiiy va ekologik sharoitlarini hisobga olgan holda noan'anaviy qishloq xo'jaligi ekinlarini yetishtirish texnologiyasini ishlab chiqish</p> 	<p>Tadqiqotning shakli: Janubiy Orolbo'yi tabiiy va ekologik sharoitlarini hisobga olgan holda noan'anaviy qishloq xo'jaligi ekinlarini yetishtirish texnologiyasini ishlab chiqish bo'yicha amaliy loyiha bajariladi.</p> <p>Ilmiy-tadqiqot natijalari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - janubiy Orolbo'yi tabiiy va ekologik sharoitlarini hisobga olgan holda noananaviy qishloq xo'jaligi ekinlarini yetishtirish texnologiyasini ishlab chiqish uchun fatseliya, raps, amarant, gorchitsa, bamiya ekinlarining bir-nechta navi ekiladi; - ekiladigan erlari tuproq va suvlaridan namunalar olinib, Qoraqalpoq davlat universitetida bioekologiya laboratoriyasi va hamkor laboratoriya Qoraqalpog'iston gidromeliorativ ekspeditsiyasi laboratoriyasida analiz qilinadi; - Orol dengizi havzasi atrofidagi hududlardagi ekologik muhitlar, ya'ni suv, havo, tuproq, bioxilmaxillik muhitlari, iqlim va harorat o'zgarishini ularga ta'sir etuvchi faktorlar haqida ma'lumotlar yig'iladi; - yil davomida iqlim sharoitida ekilgan ekinlarida fenologik kuzatuvlar olib boriladi; - dala sharoitida suv va tuproqlardan namunalar olinadi va kimyoviy tahlil qilinadi; - Janubiy Orolbo'yi tabiiy va ekologik sharoitlarini hisobga olgan holda noan'anaviy qishloq xo'jaligi ekinlarini yetishtirish texnologiyasini ishlab chiqish. <p>Natijalarni sinovdan o'tkazish: Tadqiqot natijalari Qishloq xo'jaligi vazirligi tasarrufidagi tashkilotlarda sinovdan o'tkaziladi.</p> <p>Ilmiy natijalarni chop etish: Tadqiqot natijalariga intellektual mulk obyektlari uchun tegishli hujjatlar olinadi. Nufuzli ilmiy jurnallarda va Web of Science hamda Scopus ma'lumotlar bazasida indeksatsiyalangan jurnallarda ilmiy maqolalar chop etiladi.</p> <p style="text-align: center;">Jami yillik: bazaviy hisoblash miqdorining 1170 barobari</p>

**Amaliy loyihaning umumiy moliyalashtirish hajmi bazaviy hisoblash miqdorining 3510 barobaridan oshmasligi va bajarish muddati uch yilga mo'ljallangan bo'lishi shart*

Bajarilishi uch yilga mo'ljallangan amaliy loyihalar mavzusi

“Qishloq xo‘jaligi va atrof-muhitni muhofaza qilish fanlari” yo‘nalishi		
№	Amaliy loyiha mavzusi	Loyiha bajarilishidan kutilayotgan natija
3	<p>Qoraqalpog‘istonning sho‘rlangan tuproqlari sharoitida paxta va g‘alla ekinlarini har xil organik (baktomin, plantastim, sporagin, fosfomaks, green fulvika, eko root) ozuqalarni qo‘llagan holda yuqori hosil olish agrotexnologiyasini ishlab chiqish</p> 	<p>Tadqiqotning shakli: Qoraqalpog‘istonning sho‘rlangan tuproqlari sharoitida paxta va g‘alla ekinlarini har xil organik (baktomin, plantastim, sporagin, fosfomaks, green fulvika, eko root) ozuqalarni qo‘llagan holda yuqori hosil olish agrotexnologiyasini ishlab chiqish bo‘yicha amaliy loyiha bajariladi.</p> <p>Ilmiy-tadqiqot natijalari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanlangan fermer xo‘jaliklarda sug‘ormasdan paxta va g‘alla o‘simligidan yuqori hosil olishda organik ozuqalar, biostimulyatorlar bilan oziqlantirish muddati va me‘yorlarini ishlab chiqiladi; - suv etib borishi qiyin bo‘lgan fermer xo‘jaliklarida bir marotaba suv berib paxta organik ozuqalar bilan oziqlantirish orqali 40 sentner, g‘allada 65 sentnergacha hosil olish imkoniyati yaratiladi; - loyiha tadqiqotlarida organik ozuqalar va biostimulyatorlar qo‘llash orqali tuproqni hossa va xususiyatlariga ta’siri aniqlanadi; - tadqiqot hududida tuproqlarda organik o‘g‘itlar va biostimulyatorlardan baktomin, plantastim, sporagin, fosfomaks, green fulvika, eko root organik ozuqalarini qo‘llanish tuproqdagi biokimyoviy jarayonlarni (fermentlar faolligini) tiklanishini, mikrobiologik faollik ortishini, organik moddalar to‘planishi va gumifikatsiya jarayoni yaxshilanadi; - organik ozuqalardan paxta va g‘alla o‘simligiga qo‘llaganimizda (fuzarioz, gommoz, ildiz chirishi, fitofloroz, kulrang va qo‘ng‘ir chirishi, rizoktinoz, monilioz, parsha, shyutte, un shudring, bakterial so‘lish va rak, poya nekrozi, bakterial kuyish va boshqa kasalliklarga bardoshligi oshiriladi; - tadqiqotda qo‘llanilgan biostimulyatorlar va organik ozuqalarning paxta va g‘alla o‘simliklarning o‘sishi, rivojlanishi, hosildorligi va hosil sifatiga ta’siri aniqlanadi; - Qoraqalpog‘istonning sho‘rlangan tuproqlari sharoitida paxta va g‘alla ekinlarini har xil organik (baktomin, plantastim, sporagin, fosfomaks, green fulvika, eko root) ozuqalarni qo‘llagan holda yuqori hosil olish agrotexnologiyasini ishlab chiqiladi. <p>Natijalarni sinovdan o‘tkazish: Tadqiqot natijalari Qishloq xo‘jaligi vazirligi tasarrufidagi tashkilotlarda sinovdan o‘tkaziladi.</p> <p>Ilmiy natijalarni chop etish: Tadqiqot natijalariga intellektual mulk obyektlari uchun tegishli hujjatlar olinadi. Nufuzli ilmiy jurnallarda va Web of Science hamda Scopus ma’lumotlar bazasida indeksatsiyalangan jurnallarda ilmiy maqolalar chop etiladi.</p> <p style="text-align: center;">Jami yillik: bazaviy hisoblash miqdorining 2000 barobari</p>

**Amaliy loyihaning umumiy moliyalashtirish hajmi bazaviy hisoblash miqdorining 6000 barobaridan oshmasligi va bajarish muddati uch yilga mo'ljallangan bo'lishi shart*

Bajarilishi uch yilga mo'ljallangan amaliy loyihalar mavzusi

“Qishloq xo'jaligi va atrof-muhitni muhofaza qilish fanlari” yo'nalishi

№	Amaliy loyiha mavzusi	Loyiha bajarilishidan kutilayotgan natija
4	<p>Masofadan turib Orolbo'yi zonalarining tuproq xususiyatlarini aniqlash uchun kosmik tasvirlarni spektral tahlil qilish</p> 	<p>Tadqiqotning shakli: Masofadan turib Orolbo'yi zonalarining tuproq xususiyatlarini aniqlash uchun kosmik tasvirlarni spektral tahlil qilish bo'yicha amaliy loyiha bajariladi.</p> <p>Ilmiy-tadqiqot natijalari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tuproq turlarini ajratish va ularning namlik, mineral tarkibi, kislotalilik va ozuqa moddalari kabi asosiy xususiyatlari aniqlanadi va xarita yaratiladi; - tendensiyalarni aniqlash va inson faoliyati va iqlim o'zgarishining tuproq qoplamiga uzoq muddatli ta'sirini tushunish uchun kosmik tasvirlardan foydalangan holda vaqt o'tishi bilan tuproq xususiyatlarining o'zgarishini kuzatiladi; - tuproq degradatsiyasiga uchragan hududlarda dehqonchilik amaliyotini yaxshilash, yerdan foydalanishni optimallashtirish va ekologik muvozanatni saqlash bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqiladi. - kosmik tasvirlarni tahlil qilishdan olingan aniq va dolzarb ma'lumotlar asosida tuproq resurslarini monitoring qilish va boshqarish tizimi ishlab chiqiladi; - Masofadan turib Orolbo'yi zonalarining tuproq xususiyatlarini aniqlash uchun kosmik tasvirlarni spektral tahlil qilinadi. <p>Natijalarni sinovdan o'tkazish: Tadqiqot natijalari Qishloq xo'jaligi vazirligi tasarrufidagi tashkilotlarda sinovdan o'tkaziladi.</p> <p>Ilmiy natijalarni chop etish: Tadqiqot natijalariga intellektual mulk obyektlari uchun tegishli hujjatlar olinadi. Nufuzli ilmiy jurnallarda va Web of Science hamda Scopus ma'lumotlar bazasida indeksatsiyalangan jurnallarda ilmiy maqolalar chop etiladi.</p> <p style="text-align: center;">Jami yillik: bazaviy hisoblash miqdorining 1100 barobari</p>

**Amaliy loyihaning umumiy moliyalashtirish hajmi bazaviy hisoblash miqdorining 3300 barobaridan oshmasligi va bajarish muddati uch yilga mo'ljallangan bo'lishi shart*

Bajarilishi uch yilga mo'ljallangan amaliy loyihalar mavzusi

“Qishloq xo‘jaligi va atrof-muhitni muhofaza qilish fanlari” yo‘nalishi		
№	Amaliy loyiha mavzusi	Loyiha bajarilishidan kutilayotgan natija
5	<p>Qoraqalpog‘iston Respublikasida qishloq xo‘jaligi yerlari degradatsiyasining oldini olish, yuqori mahsuldorlik salohiyatiga erishish, tuproq unumdorligini tiklash texnologiyasini ishlab chiqish</p> 	<p>Tadqiqotning shakli: Qoraqalpog‘iston Respublikasida qishloq xo‘jaligi yerlari degradatsiyasining oldini olish, yuqori mahsuldorlik salohiyatiga erishish, tuproq unumdorligini tiklash texnologiyasini ishlab chiqish bo‘yicha amaliy loyiha bajariladi.</p> <p>Ilmiy-tadqiqot natijalari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tuproq tahlillari asosida tuproqning kimyoviy, fizik-kimyoviy xossalarini va mineralogik tarkiblarini, zaharli elementlar bilan ifloslanish, sho‘rlanish darajasini o‘rganiladi; - tuproqni haydov qatlamini tabiiy organik moddalar bilan boyitish maqsadida asosiy, takroriy va oraliq ekinlar tanlab olinadi va zamonaviy yangi preparatlar sinaladi; - tuproqning kimyoviy, fizik-kimyoviy xossalarini va mineralogik tarkiblari, zaharli elementlar bilan ifloslanish darajasini aks ettiruvchi 3D formatdagi tuproq ekologik xaritalarini ishlab chiqiladi; - tuproq degradatsiyasini oldini olish va uning unumdorligini tiklash uchun taklif etilayotgan texnologiyani qo‘llash suv tanqisligi sharoitida sug‘oriladigan ekin maydonlaridan samarali foydalaniladi; - ekin maydonlarida tuproqning agrokimyoviy tahlillari asosida agrokimyoviy xaritalarni, ilmiy-tadqiqot natijalarini amaliyotga tatbiq etish bo‘yicha tavsiyalar ishlab chiqish; - Qoraqalpog‘iston Respublikasida qishloq xo‘jaligi yerlari degradatsiyasining oldini olish, yuqori mahsuldorlik salohiyatiga erishish, tuproq unumdorligini tiklash texnologiyasini ishlab chiqiladi. <p>Natijalarni sinovdan o‘tkazish: Tadqiqot natijalari Qishloq xo‘jaligi vazirligi tasarrufidagi tashkilotlarda sinovdan o‘tkaziladi.</p> <p>Ilmiy natijalarni chop etish: Tadqiqot natijalariga intellektual mulk obyektlari uchun tegishli hujjatlar olinadi. Nufuzli ilmiy jurnallarda va Web of Science hamda Scopus ma’lumotlar bazasida indeksatsiyalangan jurnallarda ilmiy maqolalar chop etiladi.</p> <p style="text-align: center;">Jami yillik: bazaviy hisoblash miqdorining 2700 barobari</p>

**Amaliy loyihaning umumiy moliyalashtirish hajmi bazaviy hisoblash miqdorining 8100 barobaridan oshmasligi va bajarish muddati uch yilga mo'ljallangan bo'lishi shart*

Bajarilishi uch yilga mo'ljallangan amaliy loyihalar mavzusi

“Qishloq xo‘jaligi va atrof-muhitni muhofaza qilish fanlari” yo‘nalishi

№	Amaliy loyiha mavzusi	Loyiha bajarilishidan kutilayotgan natija
6	<p>Orolning qurigan tubida mahalliy tuproq-iqlim sharoitlariga mos qashqarbeda, oq jo‘xori, xashaki lavlagi, javdar kabi chorva uchun ozuqabop ekinlar navlarini yetishtirish agrotexnologiyasini ishlab chiqish</p> 	<p>Tadqiqotning shakli: Orolning qurigan tubida mahalliy tuproq-iqlim sharoitlariga mos qashqarbeda, oq jo‘xori, xashaki lavlagi, javdar kabi chorva uchun ozuqabop ekinlar navlarini yetishtirish agrotexnologiyasini ishlab chiqish bo‘yicha amaliy loyiha bajariladi.</p> <p>Ilmiy-tadqiqot natijalari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilk bora Orolbo‘yi hududida qashqarbeda, oq jo‘xori va javdar ekinlari ekib sinaladi va ularning sho‘rga, issiqqa va qurg‘oqchilikka chidamliligi o‘rganiladi. - olib borilgan sinovlar yakunida orolning qurigan tubida ozuqabop ekinlar, qashqarbeda, oq jo‘xori va javdar yetishtirish agrotexnologiyasi ishlab chiqiladi; - ekib sinalishi ko‘zda tutilgan ozuqabop ekinlarning barcha ko‘rsatkichlari ilmiy asosda o‘rganiladi; - loyiha orolning qurigan tubidagi yerlarning ko‘kalamzorlashishiga, hudud ekologiyasini yaxshilanishiga, tuproq strukturasi tiklanishiga bo‘lgan ta‘siri o‘rganiladi; - qashqarbeda, oq jo‘xori, xashaki lavlagi va javdar ekinlarining ko‘k massasi ozuqaviy tarkibi, chorva mollari mahsuldorligiga ta‘siri o‘rganiladi; - Orolning qurigan tubida mahalliy tuproq-iqlim sharoitlariga mos qashqarbeda, oq jo‘xori, xashaki lavlagi, javdar kabi chorva uchun ozuqabop ekinlar navlarini yetishtirish agrotexnologiyasini ishlab chiqiladi. <p>Natijalarni sinovdan o‘tkazish: Tadqiqot natijalari Qishloq xo‘jaligi vazirligi tasarrufidagi tashkilotlarda sinovdan o‘tkaziladi.</p> <p>Ilmiy natijalarni chop etish: Tadqiqot natijalariga intellektual mulk obyektlari uchun tegishli hujjatlar olinadi. Nufuzli ilmiy jurnallarda va Web of Science hamda Scopus ma‘lumotlar bazasida indeksatsiyalangan jurnallarda ilmiy maqolalar chop etiladi.</p>
<p align="center">Jami yillik: bazaviy hisoblash miqdorining 2000 barobari</p>		

**Amaliy loyihaning umumiy moliyalashtirish hajmi bazaviy hisoblash miqdorining 6000 barobaridan oshmasligi va bajarish muddati uch yilga mo'ljallangan bo'lishi shart*

Bajarilishi uch yilga mo'ljallangan amaliy loyihalar mavzusi

“Qishloq xo'jaligi va atrof-muhitni muhofaza qilish fanlari” yo'nalishi

№	Amaliy loyiha mavzusi	Loyiha bajarilishidan kutilayotgan natija
7	<p>Kuzgi bug'doyning yangi navlarini Qoraqalpog'iston Respublikasida turli tuproq iqlim sharoitida yetishtirishning resurstejamkor texnologiyalarini ishlab chiqish</p> 	<p>Tadqiqotning shakli: Kuzgi bug'doyning yangi navlarini Qoraqalpog'iston Respublikasida turli tuproq iqlim sharoitida yetishtirishning resurstejamkor texnologiyalarini ishlab chiqish bo'yicha amaliy loyiha bajariladi.</p> <p>Ilmiy-tadqiqot natijalari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Qoraqalpog'iston Respublikasining sug'oriladigan turli tuproq iqlim sharoitlarida, yangi yaratilayotgan kuzgi bug'doy navlaridan 90-100 sentner sifatli don hosili olinadi; - navlarning eng maqbul ekish muddatlari, maqbul ekish me'yorlarini aniqladi; - tuproqlarning agrokimyoviy xossalari o'rganiladi va o'simliklarga ishlov berish agrotexnikasi ishlab chiqiladi; - ekinlarning o'sish-rivojlanishi va hosildorlik ko'rsatkichlari o'rganiladi; - qo'shimcha hosil olish hamda iqtisodiy samaradorlik o'rganiladi; - kuzgi bug'doyning yangi navlarini Qoraqalpog'iston Respublikasida turli tuproq iqlim sharoitida yetishtirishning resurstejamkor texnologiyalarini ishlab chiqiladi. <p>Natijalarni sinovdan o'tkazish: Tadqiqot natijalari Qishloq xo'jaligi vazirligi tasarrufidagi tashkilotlarda sinovdan o'tkaziladi.</p> <p>Ilmiy natijalarni chop etish: Tadqiqot natijalariga intellektual mulk obyektlari uchun tegishli hujjatlar olinadi. Nufuzli ilmiy jurnallarda va Web of Science hamda Scopus ma'lumotlar bazasida indeksatsiyalangan jurnallarda ilmiy maqolalar chop etiladi.</p> <p>Jami yillik: bazaviy hisoblash miqdorining 2700 barobari</p>

**Amaliy loyihaning umumiy moliyalashtirish hajmi bazaviy hisoblash miqdorining 8100 barobaridan oshmasligi va bajarish muddati uch yilga mo'ljallangan bo'lishi shart*

Bajarilishi uch yilga mo'ljallangan amaliy loyihalar mavzusi

“Qishloq xo'jaligi va atrof-muhitni muhofaza qilish fanlari” yo'nalishi

№	Amaliy loyiha mavzusi	Loyiha bajarilishidan kutilayotgan natija
8	<p>Yumshoq bug'doyning markerlarga asoslangan seleksiya texnologiyasi asosida Qoraqalpog'iston Respublikasi tuproq-iqlim sharoitiga mos sho'rga va qurg'oqchilikka chidamli, yuqori hosildor yangi navini yaratish</p> 	<p>Tadqiqotning shakli: Yumshoq bug'doyning markerlarga asoslangan seleksiya texnologiyasi asosida Qoraqalpog'iston Respublikasi tuproq-iqlim sharoitiga mos sho'rga va qurg'oqchilikka chidamli, yuqori hosildor yangi navini yaratish bo'yicha amaliy loyiha bajariladi.</p> <p>Ilmiy-tadqiqot natijalari:</p> <ul style="list-style-type: none"> - septorioz (<i>Septoria tritici</i>) dog'lanish kasalligiga chidamli va texnologik sifat ko'rsatkichlari belgilariga genetik birikkan DNK-markerlari yordamida hosildorligi, don sifati va nonbopligi yuqori bo'lgan yangi tizmalari yaratiladi; - septorioz dog'lanish kasalligi irqariga chidamli yangi yaratilgan mahalliy tizmalarni kasallikka chidamliligini laboratoriya va dala sharoitida baholanadi; - septorioz kasalligiga chidamli genlar mujassam bo'lgan 1500-2000 ta tizmada kasallikni rivojlanish dinamikasi aniqlanadi; - yaratilgan tizmalar orasidan an'anaviy seleksiyaning yakka tanlov usulida septorioz dog'lanish kasalligiga chidamli va texnologik sifat ko'rsatkichlari yuqori serhosil yangi nav yaratiladi. <p>Natijalarni sinovdan o'tkazish: Tadqiqot natijalari Qishloq xo'jaligi vazirligi tasarrufidagi tashkilotlarda sinovdan o'tkaziladi.</p> <p>Ilmiy natijalarni chop etish: Tadqiqot natijalariga intellektual mulk obyektlari uchun tegishli hujjatlar olinadi. Nufuzli ilmiy jurnallarda va Web of Science hamda Scopus ma'lumotlar bazasida indeksatsiyalangan jurnallarda ilmiy maqolalar chop etiladi.</p>
Jami yillik: bazaviy hisoblash miqdorining 1500 barobari		

**Amaliy loyihaning umumiy moliyalashtirish hajmi bazaviy hisoblash miqdorining 4500 barobaridan oshmasligi va bajarish muddati uch yilga mo'ljallangan bo'lishi shart*